

KYSYTÄÄN KAVERILTA!

KIRJASTON JA KIRJASTOAMMATTILAISEN ROOLIT SOMESSA

Huhtikuu 2017 / Turku
Päivi Litmanen-Peitsala
Viestinnänsuunnittelija, Kirjastot.fi

Kuka PLP

- Päivi Litmanen-Peitsala, viestinnänsuunnittelija, Kirjastot.fi
- FM, teatterintutkimus, tiedotusoppi, kasvatustiede, informaatiotutkimus, yleinen kielitiede, sosiologia, sosiaalipsykologia, markkinointi, uskontotiede ym.
- Mediakasvatusseuran hallitus, SenioriSurf, ym.
- Viestintä, koulutus, konsultointi
- Puutarhanhoito ja kaupunkisuunnittelu

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Mitä tänään?

Hieman somesta mediana

Kirjastot.fi:n sosiaalisen median käytöstä.

Kirjaston rooli somessa.

Kirjastolaisen rooli somessa.

Kokemuksia someaktiivina.

Tiedonhakutapojen muutos

Langattoman
internetin käyttö

http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2016/sutivi_2016_2016-12-09_tau_012_fi.html

Langattoman
käyttötarkoitukset

http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2016/sutivi_2016_2016-12-09_tau_016_fi.html

Koko julkistus

http://tilastokeskus.fi/til/sutivi/2016/sutivi_2016_2016-12-09_tie_001_fi.html

PUHELIMET

**8-vuotiaiden älypuhelimista paljastui raju luku:
87 %**

Talouselämä | 9.8. 09:21

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Sosiaalinen media on uusi kahvitauko?

<https://harto.wordpress.com/2017/03/29/suomalaiset-sosiaalisessa-mediassa-q12017/>

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

NUORISO NOTKUU TUBESSA

Päivittäin tai lähes päivittäin palvelua käyttävien osuus ikäryhmästä, prosenttia

	15-24-VUOTIAAT	25-34-VUOTIAAT
Facebook	78	70
WhatsApp	78	50
Youtube	48	40
Instagram	45	13
Spotify	39	12
Snapchat	33	2

Television kaupalliset kanavat tavoittavat päivittäin noin 40 prosenttia 15-24-vuotiaista

LÄHDE: DAGMAR, DIGITAALISEN MEDIA TUTKIMUS MAALIS-HUHTIKUU 2016, NOIN 1000 VASTAAJAN KOKONAISOTOS

Tottumukset

http://www.marmai.fi/uutiset/dna-tutki-tama-puhelimen-perusominaisuus-menettanyt-suosiotaan-teinien-keskuudessa-6578402?utm_source=Marmai_Uutiskirje&utm_medium=email&utm_campaign=Marmai_Uutiskirje

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Suosittujen vloggaajien tilausmääristä

NOORIT
Suosittuja suomalaisia vloggaajia youtubessa

KANAVA, NIMI	TILAAJIA 8.8.2016	SISÄLTÖ
Saara	738 336	Sara Maria Forsbergin videoita.
Dudesons	462 478	Tv-tähdet tekevät temppuja.
Lakko	377 645	Eric Savolaisen pelivideoita huumorilla.
Mmiisas	269 556	Miisa Rotola-Pukkilan arkea.
eeddspeaks	240 840	Eetu Pesonen kertoo elämästään.
Herbailua	198 790	Nuoren miehen arkea.
Soikkuu	177 072	Sonja Hämäläinen juttelee elämästään.
mariieveronica	167 772	Maria Veronica Verho, ihmissuhteet ja muoti.
MrTuomo	154 651	Tuomo Kaski haastaa tekemään yhtä ja toista.
Dinkku Dinkku	154 282	14-vuotias Dinja Sankkari kertoo elämästään.

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Suhde tietoon on muuttunut neuvotteluksi?

Mobiilisukupolvi	Sukupolvet ennen heitä
Sosiaalinen tiedonmuodostus	Yksi oikea tieto
"Vertaisarviointi ja -kysely"	Auktoriteetteihin luottaminen
Nopea vastaus	Haku, etsiminen
Kaikkiällä läsnä oleva tieto	Tiedon fyysinen sijainti
Samat välineet kaikkeen hakuun	Tietotyyppi riippuu
Monimediallisuus	Tekstipohjaisuus

Somessa reagoidaan ensin tunteella, sitten tarkistetaan tieto?

.....
Samankaltaiset
keskenään

Ryhmiiin liitytään

Sivusta tykätään

Seuraajiksi ryhdytään

Kaveriksi pyydetään

Tieto ei voi aina olla
miellyttävää, helppoa tai
tunteella käsiteltävää.

Kirjastot.fi ja some

Kirjastot.fi tekee työvälineitä kirjastojen käyttöön ja jakaa tietoa kirjastojen välillä sekä luo omalta osaltaan kuvaa Suomen kirjastoista.

Kirjastot.fi tasapainoilee somessa tiedon ja tunteen välillä.

Facebook-tili 5.1.2017	Tykkääjiä
Kirjastot.fi	4 064
Kirjastokaista.fi	2 388
Kirjasampo.fi	2 612
Kysy kirjastonhoitajalta	1 465
Biblioteken.fi	572
Sivupiiri.fi	545
Boksampo	172
Sidospår	26
Yhteensä:	11 844

Kirjastot.fi ja some

Kirjastot.fi:n Twitter-tilille on ohjattu pääsivun tiedotteet, ammattikalenterin tapahtumailmoitukset, Facebook-päivitykset ja Biblioteken.fi.

FB-päivitysten oma teksti pyrkii twittermittaan.

Twitter-tili 5.1.2017	Seuraajia
Kirjastot.fi	2 648
Kirjasampo.fi	2 055
Kirjastokaista.fi	2 004
Biblioteken.fi	1 115
Musiikkikirjastot.fi	681
Kysy kirjastonhoitajalta	372
Makupalat.fi	146
Sivupiiri	135
Yhteensä:	9 156

Kirjastot.fi:n Facebook

Eniten näkijöitä tunteeseen vetoavilla kuvallisilla postauksilla. Tämä sai yli 6000 näkemiskertaa.

Emme luo uutisia, välitämme virallisia ja poimimme kiinnostavia.

Ja ”perjantaisin kissavideot”!

Vaalikoneen miina - ei kunnanvaltuutettu päästä lainaamisen maksullisuudesta. #kuntavaalit #vaalikoneet #yle #kirjastot

Vaalikone houkuttaa vastaamaan lainvastaisesti – kirjaston palveluista ei saa periä maksua

Kuntavaalien alla äänestäjillä on mahdollisuus etsiä sopivaa ehdokasta erilaisten vaalikoneiden avulla. Mutta tietääkö kuntalainen, mistä asioista kunnanvaltuutettu...

MAASEUDUNTULEVAISUUS.FI

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kirjastokaista siirtyi FB-videoihin

Facebook suosii omalle alustalleen tehtyjä videoita. Kirjastokaistan katselumäärät nousivat selvästi kun FB-formaatti tuli käyttöön.

Lukukoira Sylvi suosikki. Tällä videolla 59 000 näyttökertaa.

Ristiin postaukset palvelujen välillä.

Kirjastokaista

https://www.facebook.com/kirjastokaista/videos/1717696378257427/?hc_ref=PAGES_TIMELINE

58 954 näyttökertaa

Kirjastokaista

17. maaliskuuta kello 11:00 · 🌐

Sylvi the Reading dog ❤️ Lukukoira Sylvi ❤️ Läshunden Sylvi

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kohderyhmittäin tai aiheen mukaan

FB JA TWITTER AIHEITTAIN

Kirjasampo

31. maaliskuuta kello 11:28 · 🌐

Ennen 1940 kotimaisena kirjana on esittelyssä Pentti Haanpään (1905 - 30.9.1955) romaani Korpisotaa (Otava). Talvisodasta kertova sotakuvauksena tinkimättömän pasifistinen. Rintamamiesten muksista kertova Korpisotaa avasi tien suomalaisen sotakirjallisuudelle. Arvostelut olivat myönteisiä jo aikalaisten keskuudessa, ja kirjaa menestyi romaanin käsikirjoituksella Otavan talvisota-aiheisen tuskilpailussa tullen kolmanneksi. Haanpään omiin ... [Näytä lisää](#)

AIHEISTA YHTEISESTI

Kysy kirjastonhoitajalta - Fråga bibliotekarien jakoi käyttäjän Yle Kirjojen Suomi julkaisun.

13. maaliskuuta kello 17:11 · 🌐

Naisen asemasta keskustelua illan Pilkun jälkeen -ohjelmassa, Kirjasampo.fi:n kaunokirjallisuushyllyssä kiinnostavaa luettavaa, <http://www.kirjasampo.fi/fi/node/8827> ja Makupalat.fi:ssä verkkomateriaalia, <http://www.makupalat.fi/fi/kokoelma/naisen-asema>. Kannattaa tutustua!

Yle Kirjojen Suomi

13. maaliskuuta kello 8:34 · 🌐

Terveisiä koulumaailmasta! "Jos poika pärjää, hän on lahjakas. Jos tyttö menestyy, hän on uutera", kirjailija mutta myös opettaja [Tommi Kinnunen](#) sanoo.

Kinnun...

[Näytä lisää](#)

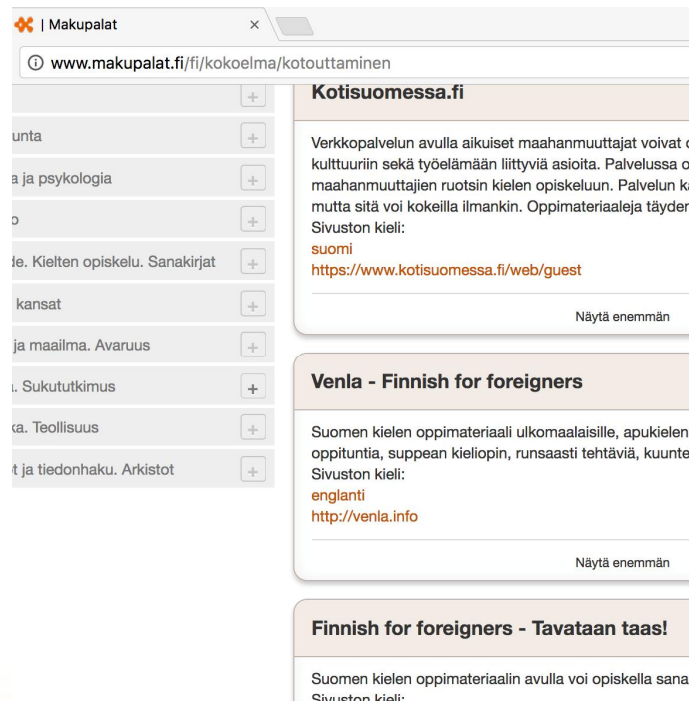
Palvelukohtaisuus = kiinnostuksen huomiointi, yhdistelmät koodauksessa syksyksi.

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Helpompia tapoja jakaa somessa

YKSI URL MAKUPALAT.FI

The screenshot shows a browser window with the URL www.makupalat.fi/fi/kokoelma/kotouttaminen. On the left, there is a vertical list of links with plus signs, including 'Kotisuomessa.fi', 'Venla - Finnish for foreigners', and 'Finnish for foreigners - Tavataan taas!'. The main content area on the right displays the text for 'Kotisuomessa.fi', which discusses online services for immigrants and provides a link to <https://www.kotisuomessa.fi/web/guest>. Below it, the 'Venla - Finnish for foreigners' section offers learning materials for foreigners and includes a link to <http://venla.info>. The 'Finnish for foreigners - Tavataan taas!' section also provides learning materials.

KIRJAHYLLY KIRJASAMPO.FI

The screenshot shows the Kirjasampo.fi website. At the top, there is a search bar with the text 'Haku: Hae tekijöitä, teoksia, teemoja...' and a search icon. Below the search bar, there are navigation links for 'ARTIKKELIT', 'KIRJAHYLLY', 'KIRJAKALENTERI', and 'KIRJABLOGIT'. The main content area features a section titled 'Lukijoiden omia kirjahyllyjä' (Readers' own bookshelves). Under this section, there are two sub-sections: 'Pilkun jälkeen: isyys' (After the Pilku: fatherhood) and 'Luettuja 2017' (Read in 2017). Each sub-section includes a list of book covers and a brief description. The 'Pilkun jälkeen: isyys' section lists books by Tuomas Aitonurmi, including 'KODIT KERTOMUKSET IV OLLIN OPIVUODET' and 'PILKUN JÄLKEEN: ISYYS'. The 'Luettuja 2017' section lists books by Tuomas A, including 'Mr. Mithril' and 'MINNE TUULI KULJETTAI'.

Yhdistämällä sisältöjä yhden urlin taakse, saadaan sisällöistä jaettavampia.

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kirjastona somessa

SOME ON TYÖTÄ

- Olemme Facebookissa – ilmoitustaulu ja yhteystiedot vai osa asiakaspalvelua: vastataanko jos kysytään?
- Twitter – jatkuva läsnäolo, omat tiedotteet jakoon, tiettyjen #tägien seuranta?
- Asiallista asiaa vai ”kissavideoita” – Slideshare vrs. Instagram
- Kuka vastaa sometyöstä: vilkkain liikenne on vapaa-ajalla

KALLIOLLA KAIKKI VÄLINEET

Kallion kirjasto paikassa Kallion kirjasto.
30. maaliskuuta kello 18:46 · Helsinki · 🌐

Haluaisitko järjestää Helsinki-päivän (ma 12.6) tapahtuman #Kallio'n #kirjasto'ssa? Tule pitämään esim konsertti, luento tai vaikkapa tanssiesitys! Kirjasto tarjoaa tilat, laitteet ja avustaa markkinoinnissa. 👍

Helsinki-päivän tapahtumaan voit hakea rahallista avustusta kaupungilta! Tapahtumastipendihaku päättyy la 15.4.

Lisätietoja: <http://helmet.fi/tilasi> ... Näytä lisää

Järjestä Helsinki-päivän tapahtuma | Helmet

Kirjasto on sinun tilasi. Helsingissä on sinua varten 37 kirjastoa, joissa voit maksutta järjestää kaikille avoimia tapahtumia. Millaiseen tapahtumaan sinä haluaisit osallistua Helsinki-päivänä 12.6.? Järjestä sellainen itse!

Sosiaalinen media elää koko ajan. Minkä ”kuplan” osa kirjasto haluaa olla?

6.4.2017

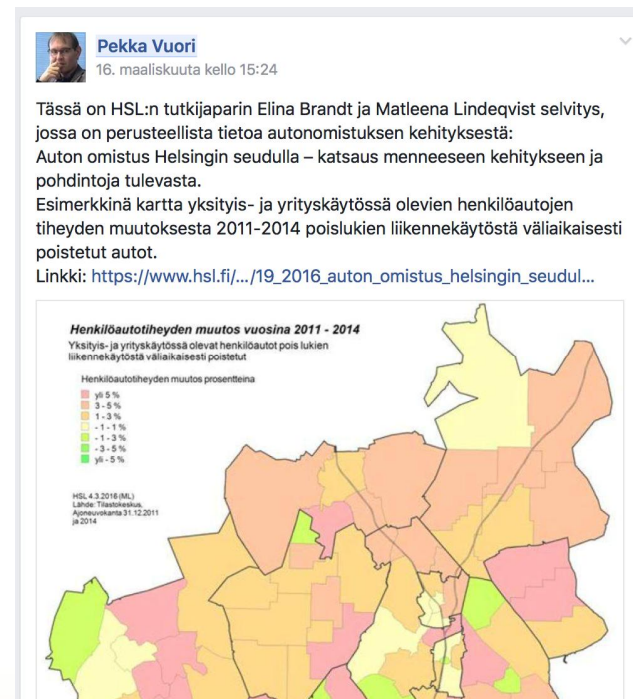
Päivi Litmanen-Peitsala

Ammattilaisena ryhmissä ja twiiteissä

AMMATTILAINEN HAKEUTUU

- Omaan ammattiin liittyvien ryhmien keskusteluihin osallistuminen
- Tiedon jakaminen silloin kun siitä keskustellaan
- Oman persoonan tekeminen tunnetuksi ammatin kautta
- Jatkuva seuranta, työn läikkäminen

HGIN TIETOKESKUS LKK

Esimerkiksi Helsingin Rakennusvirasto ja Tietokeskus välittävät tietoa henkilöityen.

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Yksityisroolissakin ammatti mukana

- Mitä enemmän ammattiin liittyviä kavereita FB:ssä on, sitä luultavammin tulee jaettua ammittiasiaa
- Mitä usemmin jakaa ammittiasiaa, sitä luultavammin myös muut identifioivat kirjastoihmiseksi
- Miten paljon voi ottaa kantaa?
- Voiko omaa organisaatiota arvostella
- Voiko päättäjiä arvostella?
- Voiko yksityiselämään liittyvä postaus vaikuttaa ammatilliseen uskottavuuteen?

 Päivi Litmanen-Peitsala
9. helmikuuta · 🌐

Kansainvälinen kirjastomaailma on tarttunut lähdekritiikin tarpeellisuuteen ja hyvän tarkistuslistan tarjoava juliste käännettiin Kirjastoseurassa kaikkien käyttöön. Saa jakaa, kieliversioita on tarjolla (myös suomea pdf ja jpg) täällä <http://www.ifla.org/publications/node/11174?og=7407>

TUNNISTA VALEUTINEN

TARKISTA TAUSTAT
Tutki jutun julkaissut sivusto.
Mikä on sen tarkoitus ja kuka ylläpitäjä?

LUE KOKO JUTTU
Klikkiotsikot hämäävät.
Mikä on koko tarina?

KUKA ON TEKIJÄ?
Hae tietoa tekijästä. Onko tekijä luotettava, onko häntä edes olemassa?

MIHIN JUTTU PERUSTUU?
Avaa linkit. Tukeeko esitetty taustatieto tarinaa?

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Saa jakaa!

TARKISTA TAUSTAT

Tutki jutun julkaissut sivusto.
Mikä on sen tarkoitus ja kuka ylläpitäjä?

KUKA ON TEKIJÄ?

Hae tietoa tekijästä. Onko tekijä
luotettava, onko häntä edes olemassa?

TARKISTA PÄIVÄMÄÄRÄ

Milloin uutinen on julkaistu?
Onko se enää ajankohtainen?

TARKISTA ASEENTEESI

Mieti, voivatko omat ennakkoluulosi
vaikuttaa arvioosi uutisesta.

LUE KOKO JUTTU

Klikkiotsikot hämäävät.
Mikä on koko tarina?

MIHIN JUTTU PERUSTUU?

Avaa linkit. Tukeeko esitetty
taustatieto tarinaa?

ONKO SE PILA?

Erikoinen uutinen voi olla pila.
Tarkista sivusto ja kirjoittaja.

KYSY ASIANTUNTIJALTA

Kysy kirjastonhoitajalta ja tarkista
muut uutissivustot.

- ”Tunnista valeuutinen” –juliste eri kielillä
<http://www.ifla.org/publications/node/11174?og=7407>

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kirjastot.fi:n ryhmiä Facebookissa

Kirjastot.fi

<https://www.facebook.com/kirjastotfi/?ref=ts&fref=ts>

Biblioteken.fi

<https://www.facebook.com/groups/164294320270298/?fref=ts>

Kirjastokaista

<https://www.facebook.com/kirjastokaista/?ref=ts&fref=ts>

Kirjasampo <https://www.facebook.com/kirjasampo.fi/?ref=ts>

Boksampo <https://www.facebook.com/boksampo/?fref=ts>

Kysy kirjastonhoitajalta

<https://www.facebook.com/kysykirjastonhoitajalta.fragabibliotekarien/?fref=ts>

Sivupiiri <https://www.facebook.com/sivupiiri/?ref=ts>

Biblioteken julkinen fb-sivu

<https://www.facebook.com/bibliotekenfi/>

Sidospår

<https://www.facebook.com/sidospar/?fref=ts>

Biblioteken.fi

2 t · 🌐

Huvudbiblioteket i Borgå har tillsammans med sina kunder plockat fram sina 100 favoritböcker. En bok från varje år.

Näytä käännös

100 år av Borgåbornas 100 bokfavoriter

Huvudbiblioteket i Borgå har tillsammans med sina kunder plockat fram sina 100 favoritböcker. En bok från varje år. Det blev minst sagt en salig blandning.

SVENSKA.YLE.FI

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kirjastoalan ryhmiä Facebookissa

Musiikkikirjastolaiset

<https://www.facebook.com/groups/472496146212129/?fref=ts>

Mediakasvatusta kirjastossa

<https://www.facebook.com/groups/306724909337582/?fref=ts>

Elämykselliset aineistonäyttelyt kirjastossa

<https://www.facebook.com/groups/132544547081229/?fref=ts>

E-aineistojen näkyvyys kirjastossa

<https://www.facebook.com/groups/1764168037187639/?fref=ts>

Suomen kirjastoseura

<https://www.facebook.com/kirjastoseura/?fref=ts>

Suomen Tieteellinen kirjastoseura

<https://www.facebook.com/STKS.FVBS/?fref=ts>

Kirjastolehti <https://www.facebook.com/Kirjastolehti/>

AMK Kirjastot <https://www.facebook.com/AMKkirjastot/?fref=ts>

Kansalliskirjasto

<https://www.facebook.com/Kansalliskirjasto/?fref=ts>

Novellikoukuttajat

<https://www.facebook.com/groups/novellikoukuttajat/?fref=ts>

Kirjasto oppii – Biblioteket lär sig

<https://www.facebook.com/groups/221726358309004/?fref=ts>

Nuortenkirjastotyö

<https://www.facebook.com/groups/nuortenkirjastotyö/?fref=ts>

Kirjavinkkariyhdistys

<https://www.facebook.com/Kirjavinkkariyhdistys/?fref=ts>

Helmiä ja timantteja – asiakaspalvelun monet ulottuvuudet kirjastossa

<https://www.facebook.com/groups/174848705930269/?fref=ts>

Koulukirjastot <https://www.facebook.com/groups/7471847063/?fref=ts>

Library related people

<https://www.facebook.com/groups/libraryrelatedpeeps/?fref=ts>

Löykkiön kirjasto <https://www.facebook.com/Loykkionkirjasto/?fref=ts>

Mediakasvattajien verkosto

<https://www.facebook.com/groups/mediakasvattajienverkosto/?fref=ts>

Pelin paikka <https://www.facebook.com/pelinpaikka/?fref=ts>

Pelikasvattajien verkosto

<https://www.facebook.com/groups/pelitoimijat/?fref=ts>

Koti ja peti <https://www.facebook.com/groups/278417942282790/>

Läsmöten <https://www.facebook.com/groups/507796552662239/>

Mediakasvattajien

verkosto <https://www.facebook.com/groups/mediakasvattajienverkosto/>

Vinkkarien

vertaistukiryhmä <https://www.facebook.com/groups/vinkkaritukea/>

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala

Kiitos! Tässä Kirjastot.fi:n FB-kansi

6.4.2017

Päivi Litmanen-Peitsala